

JÁSZ ATTILA

a melankólia topográfiája

NAPLÓ HELYETT: SÉTÁK ÉS OLVASÁSPRÓBÁK BÉCSBEN

/ i /

*a város hónapokig olyan maradt mint egy megíratlan költemény,
üres kérdésekkel, hogy pl hány térkép fáradsága torlódik bennem
azóta, és hány felvétel törlődik még emlékezetem véges szalagjairól,*

*vagy talán nem az lenne a költészet célja, hogy felmutassa a változás
szép és szüntelen mechanizmusát a valóság leírásának kudarcában,
méginkább a dolgokra való folytonos álomszerű rácsodálkozásban?*

/ ii /

*a pillanatnyi kényelem hangsúlyozása egy szállodai szobában
a folytathatatlanság jegyében, mítoszok ásítanak nyitva felejtett,
évekre félretett, monarchikus melankóliát árasztó könyveimben,*

*folyton csak vonulni a csodálat katalogizált tényei (lényei) után,
szinte látom a mozgólépcsőn egy japán lány szemében a sóhajt,
s az aberráltan szelid schönbrunni hollók is unottan bólintanak*

*a túlfáradt poétikákra, miközben betegesen lázadó vágyaimmal
elhatárolódom, s ezzel persze azonosulok, a reményeik szerint
küldöttként üzeneteket hordozó, tekintetüket lengető utasoktól,*

*oda-vissza cipelem hát a metróútvonalakon üres érzéseimet, és
vázlatkönyveket helyezek készenlétbe, anélkül, hogy felismerném
üzenet jellegét, és átadnám valakinek a helyet, e lapnyi térben*

/ iii /

*addig nézel a múzeumban egy képet, míg nem kezdesz hasonlítani rá,
mint aki tükörbe nézett, és vele együtt öregszel, nem tudod eldönteni,
melyik is lenne az igazi hamisítvány, és kit kellene jól lebernhardozni*

/ iv /

*szinte nyomtalanul tűnnek el emlékezetünk bizonytalan alagútjában
a felejthetetlennek érzett esti városnézések, akár nehéz éjszaka után
a reggeli álom, a második kerület vagy a duna unalmasabb túlpartján,*

*ahol ingeborg is sétálhatott paullal a práter precíz parkjában, szerel-
mesen burkolózva a szélfúttá női kabátlobogásba, de én még néhány
napsütötte órát alszom a padon, délelőtt, a folytonos fáradtság miatt*

/ v /

*a történet belsejébe vezető út akár egy ismeretlen múzeum
látványtárába is vezethet, talált alakok és tárgyak látszólag
indokolatlan keresésekor, vágy szavakká öltöztetni a képzelet*

*teremtette világot, megnevezni egy próbababa lehetséges céljait,
a kirakatban az üveg visszatükröződését figyelve leolvasni
a néma mondatokat a szájról, majd szép türelmesen kivárni,*

*míg elhagyja az utolsó mondat is az elbeszélő nyugtalan kezét
(amit majd úgy ír le „megtalálja”) enged a szorítás, és végre
kiléphet a szövegből, át a tükör másik oldalára, de időközben*

*irányt vált, a kikötői híd felé veszi az útját, s egyre inkább úgy érzi,
a dagadó vagy lanybuló vitorlák költői melankóliája helyett a nehéz
hajótestek felszínes meséjére kell figyelnie távoli vizek mélységeiről,*

*tapasztalatból tudja, rövid idő múlva kezdheti előlről az egészet,
újra ki kell találnia egy valóságot, hogy elbeszélhető legyen a világ,
és hiába indul hazafelé, csak egy szállodai szobába érkezik meg*

/ vi /

*ahogy félhangosan kiszakad az emberből egy mondat, azután
szavak rakódnak egymásra, épülnek a falak, folyosók, utak, nem
vezetnek sehová, csak a vágy, megtalálni a város középpontját,*

*vagyis hogy éppen eltüntetni a bennünk alvó bűntudatot a szó-
kristályokkal kiveret ajkak útvesztőjében, ahol régi utcárszletek
keverednek daedalus magányával (talán mégse így kellett volna)*

/ vii /

*a csigák lassan másztak a grófnő ablakának kő párkánya felé
(olyan lassan, hogy az írónak közben bőven lett volna ideje arra
is gondolni akár, hogy mi történjék majd, ha egyszer felérnek)*